

Birleşik Amerika'da oda müziğine karşı rağbet gün geçtikçe artmaktadır. Resimde bir müddet önce teşkil edilmiş olan Philadelphia Oda Senfonisi kurucusu ve şefi Anshel Brushilow müzisyenlere güç bir noktayı izah ederken görülmektedir.

Amerika'da oda müziğine karşı ilgi büyük ölçüde artıyor

Oda müziğine karşı artan ilgid sanatçıların üstün kabiliyetinin rolü büyük

Senfoni orkestrası konserleri ve opera temsilleri biletlerinin tamamen satıldığı bu zamanda oda müziği dinlemek isteyenlerin de bulunacağı ilk anda hatıra gelmektedir. Amerikalıların ise bu müziğe rağbet gösterecekleri düşünülmemektedir. Newyork Filârmoni orkestrasının 1966 yılındaki açık hava konserinin celbettiği rekor teşkil eden 75.000 dinleyici, Metropolitan ve Newyork şehir operalarında bilet bulabilme güçlüğü ve memleketin her tarafında çeşitli konser salonlarının açılması daha az göze çarpar bir şekilde yer alan faaliyetleri gölgede bırakmaktadır.

Herbuki hakikat şudur ki, oda müziği Birleşik Amerika'da her zamankinden daha büyük ölçüde rağbet görmektedir. Bir müzik eleştirmecisi oda müziğinin Amerika'nın müzik sahasında en önemli gelişmelerinden biri haline gelme istidadını gösterdiğini söylemiştir.

Şüphesiz ki Newyork oda müziği faaliyetinin merkezini teşkil etmektedir. Hunter Koleji ve Metropolitan sanat müzesindeki Grace Rainey Rogers salonu bu müziği takdim eden en önemli müesseselerdir. Her türlü vechesi ile oda müziği halkı her taraftan çevreleyen büyük orkestra sesleri arasında memnuniyetle karşılanan ve dinlendirici bir mahiyet arzeden bir müzik şeklidir.

güç sezonuna başlamıştır. Yeni oda orkestrası sadece Filâdelphia da değil, fakat Newyork ve diğer Amerikan şehirlerinde de konserler verecektir.

Oda senfonisinin programlarına üç asrın müziği dahildir ve ilk sezon sırasında dört çağdaş Amerikan kompozitörünün eserlerini de ihtiva etmektedir.

Son zamanlarda üniversiteler senfoni orkestrası müzisyenleri için en büyük cazibe kaynağını teşkil etmeye başlamıştır. Bunlar arasında en geniş çapta faaliyet gösteren Indiana Üniversitesidir. Bu üniversitede önemli Amerikan orkestralarından 40 öğretim bulunmaktadır. Gittikçe daha çok sayıda üniversite müzik öğretmenlerinin bilgili bir senfoni orkestrası üyesi olarak vazife görmüş olmalarının önemini idrak etmekte ve bir üniversitenin oda müziği grubuna dahil olarak daha az yorucu fakat sanat bakımından daha tatmin edici bir görevi tercih eden senfoni müzisyenlerini memnuniyetle karşılamaktadır.

Menseleri ne olursa olsun mühim telif tipteki oda müziği toplulukları bugün Amerikan kolej ve üniversitelerindeki müzik fakültelerinin kabul edilmiş bir kısmı olarak telâkki edilmektedirler.

Oda müziği toplulukları ba-

kimından zengin bir şehir sayılan Washington'da son zamanlar da bu şekilde iki yeni topluluk daha kurulmuştur. Bunlardan biri Polomac Yaylı Sazlar Trio'su diğeri ise Washington Klâsik müzik senfonisidir. 1965 yılında da Boston senfoni orkestrası Boston senfoni oda müziği topluluğunu teşkil etmişti.

Oda müziği sahasında diğer gelişmeler de yer almaktadır ve bunların hepsi Amerikalıların bu sanat şekline karşı gösterdikleri ilgiyi aksettirmektedir.

Geçenlerde Amerika Millî Sanat Konseyi bir Oda Müziği Enstitüsü ve nefesli ve yaylı sazlar dan müteşekkil 50 parçalık bir oda orkestrası teşkil etmek üzere bir başışı açıklamıştır. Halık konserler vermeye ilâveten bu orkestra üyeleri kolej ve üniversitelerde küçük oda toplulukları için kuartet, trio ve diğer müzik icraatında bulunacaklardır.

Enstitü ve orkestranın 1967 Eylülünde faaliyete geçmesi beklenmektedir.

Newyork'taki Lincoln Sanat Merkezi de 1.070 kişi alabilecek bir oda müziği salonu inşa edileceğini açıklamakta oda müziğine verdiği önemi göstermiştir. Bu salonun da 1968'de faaliyete geçmesi beklenmektedir.

Oda müziğine karşı rağbetin gittikçe artmasının başlıca sebebi bu müziği çalanların gösterdikleri üstün kabiliyettir. Bundan 20 yıl önce Juliard müzik okulunun dört öğretim üyesinin bütün şüpheli tahminlere aldırarak Juliard Quartet'ini teşkil ettikleri günden bu yana Amerika büyük bir mesafe katetmiştir. Bu süre zarfında her devre ait klâsikler hususunda olduğu gibi, çağdaş eserler hususundaki ustalıklarını da isbat etmişler ve diğer Amerikan oda müziği gruplarının teşkil edilmesine yol açmışlardır.

Bunlardan bazıları ananevi küçük topluluklar diğer bir kısmı ise, yeni kurulmuş olan Filâdelphia Oda Senfonisi gibi, daha büyük topluluklardır.

Oda Senfonisi sadece büyüklüğü ile (bu toplulukta 36 müzisyen vardır) değil, fakat Amerika da bu şekilde ilk daimî topluluğu teşkil etmesi bakımından da dikkate değer bir mahiyet arz etmektedir. Diğer memleketlerden gelen ziyaretçi oda müziği topluluklarına gösterilen rağbet Amerika'da da bu şekilde bir topluluğun tesis edilmesi ihtiyacını ortaya koymuştur. Bu aynı zamanda Philâdelphia orkestrası baş kemancısı Anshel Brusilow'un da hayal ettiği bir şeydi.

Mr. Brusilow ister senfoni orkestraları, isterse tiyatro orkestralarına mensup olsunlar müzisyenlerin dinlenmek ve «orkestra hayatının sıkı disiplin ve yeknesaklığından kurtulmak üzere» o da müziğine müracaat ettiklerini söylemiştir. Mr. Brusilow önce 36 parçalı bir oda orkestrası teşkil etmişti. Bunun bütün müzisyenleri tamamen Philâdelphia Orkestrası müzisyenlerinden teşekkül etmekteydi. Fakat iki sezon önce, Philâdelphia Senfoni orkestrası müdürlüğü, müzisyenler ile yaptığı kontratta onların orkestra dışında herhangi bir faaliyette bulunmalarını menetmesi üzerine bu topluluk dağılmak zorunda kalmıştı.

Bundan sonra Mr. Brusilow bağımsız bir topluluk kurmaya karar vermiş ve Philadelphia orkestrasından istifası geçen sezon sonunda yürürlüğe girdikten sonra yeni teşebbüsü üzerinde çalışmaya başlamıştır. Kendisine yapılan 1.042 müracaattan 392 sinif dinlemiş ve bunlar arasından 36 müzisyen seçmiştir. Bu 36 müzisyene Japonya, İsrail, Polonya ve İsviçreden birer müzisyen dahildir.

Müziğe önem veren bu şehirde yeni oda orkestrası dört kurum ve ileri gelen vatandaşlar tarafından büyük ölçüde desteklenmektedir. Philâdelphiadaki tarihî müzik akademisinde verdiği ilk konseri müteakip 34 haftalık il